

KATERN A ALGEMEEN

1. STICHTING ROTTERDAMS VOLKSTHEATER

Het Rotterdams Volkstheater streeft ernaar om door middel van festivalactiviteiten mensen en idealen bij elkaar te brengen in de openbare ruimte. Voorrang hebben initiatieven die gedragen worden door de bewoners en het buurtwerk uit de gemeente Rotterdam of activiteiten waarmee deze deelname kan worden gestimuleerd. Grofweg zijn de kernactiviteiten van de Stichting Rotterdams Volkstheater onder te verdelen in **programma's ontwikkelen** en **programma's faciliteren**, waarbij samenwerking met bewoners en lokale instellingen in de sociaal-culturele sectoren van Rotterdam het uitgangspunt is. Het **faciliteren** doet de stichting door middel van het **tentenpark** dat zij bezit. Tenten en programma's zijn bij het Rotterdams Volkstheater nauw met elkaar verweven. Je kunt ze zo groot of klein krijgen als je wilt, ze in stukjes knippen, door elkaar husselen en binnenstebuiten keren. Het resultaat is er altijd op gericht om op willekeurig welk plein of straat een unieke sfeer en een intimiteit te creëren. Een sfeer waar mensen voor blijven, anderen ontmoeten en zich verbazen over vreemde en onverwachte zaken die eigenlijk helemaal niet op dat pleintje thuishoren. Zaken waarvan de echo nog lang blijft naklinken. Een circustent maakt nieuwsgierig, het spreekt nu eenmaal van oudsher tot de verbeelding, zowel bij het publiek als bij artiesten.

Ooit begonnen met een circustent en een oude bus, is het Rotterdams Volkstheater in de loop der jaren uitgegroeid tot een bijzonder en veelzijdig theater- en festivalbedrijf. Met een eigen tentenpark, een kleine groep vaste medewerkers en een immer groeiende groep artiesten en beeldend kunstenaars is het Rotterdams Volkstheater als geen ander in staat om tussen de wipkippen en het hondenveldjes in de Rotterdamse wijken een bruisend evenement neer te zetten. Altijd afgestemd op de locatie, altijd in nauw contact met de achterban en altijd vanuit een concrete aanleiding. Dat kan interessant aanbod zijn, of juist een publieksvraag. Het Volkstheater bestaat weliswaar al sinds 1985, maar is de rol van projectontwikkelaar als schakel tussen de grotere Rotterdamse culturele agenda en de kleine culturele (zelf)organisaties uit de wijken van Rotterdam pas in de laatste tien jaren écht gaan ontwikkelen. Deze jaren hebben zich gekenmerkt door succesvolle evenementen, versterkte culturele infrastructures in de wijk, zichtbaarheid van een aanbod dat zonder interventie van buitenaf redelijk in zichzelf gekeerd zou zijn gebleven en – niet in de laatste plaats – grote bezoekersaantallen. Daarbij geldt dat het Volkstheater feitelijk omgekeerd werkt. De organisatie zoekt niet in de wijk naar de groepen die bij de evenementen passen, maar ontwikkelt de evenementen die bij de groepen passen. Dit is een beproefde aanpak gebleken, waarbij de bestaande en regelmatig opererende partners van het culturele leven in de wijken een programmatische verantwoordelijkheid krijgen. Dit leidt tot een optimale publieksbetrokkenheid, als eenvoudig gevolg van een programma dat past bij de wijk.

De nadrukkelijke afspiegeling van de interesses in de wijk wil beslist niet zeggen dat het Volkstheater alleen de smaken programmeert die iedereen al 'lust'. Vernieuwing en verrassing zijn gewaarborgd door de simpele reden dat de wijken waarin de stichting werkzaam is al zodanig divers zijn van zichzelf, dat diversiteit een gegeven is. Ook op het gebied van kwaliteit vindt er genoeg verrassing plaats – het is lang niet alleen de hobbyparticipatie die naar de oppervlakte wordt gehaald; formaties van conservatoriumstudenten, in Rotterdam woonachtige artiesten en landelijk bekende artiesten met een achtergrond in de Rotterdamse wijken komen eveneens aan bod. Het Volkstheater richt zich primair op het bewaken van een balans tussen hobby en beroep, tussen de talloze niches, de verschillende leeftijdsgroepen die wij willen bereiken en natuurlijk de relevantie voor publiek dat juist níet uit de wijk komt. De evenementen van het Rotterdams Volkstheater zijn erop gebaseerd om evenementen te creëren die ontmoeting stimuleren, waar publiek zich laat vermaken en verrassen, en waar publiek als vanzelf langer blijft dan gepland. Diversiteit vormt hierin een sleutelbegrip, kenmerkend voor de aanpak van het Volkstheater. De activiteiten brengen het culturele aanbod van de Rotterdamse wijken naar de oppervlakte, brengen de scènes per wijk in kaart en spreken deze aan waar nodig. Al doende leren wijkorganisaties elkaar ook beter kennen, wat vanuit de scene-gedachte zorgt voor sterkere netwerken per genre en een bruisend, actueel en toegankelijk cultureel klimaat. Zo kan per scene de koppeling gemaakt worden tussen professional en amateur en kunnen organisaties zich naar buiten toe presenteren als subcultuur, genre of scene, in plaats van als radertje in een onoverzichtelijk geheel. Er is kortom veel om mee te werken en de organisatie is daartoe sterk gemotiveerd. Meer dan ooit zien we dankzij onze activiteiten een cultureel samenwerkingsnetwerk ontstaan dat als voedingsbodembodem dient voor door het

jaar heen ogenschijnlijk totaal van elkaar verschillende projecten. Dit biedt mogelijkheden, maar het is zeer arbeidsintensief. Tegelijkertijd worden onze festivals steeds beter bezocht: zeker Muziek op de Rotte en Feestival waren in 2018 drukker dan ooit. Om die redenen hebben wij dit plan opgesteld en begroot als een organisatie die iets verder wil kijken dan de huidige middelen toelaten. Daar is eenvoudigweg mankracht voor nodig. Mankracht ter ondersteuning van de directie, slagkracht in de wijken en voor het vergroten van de zichtbaarheid van de activiteiten in het grootstedelijke domein.

2. PROJECTEN

Stichting Rotterdams Volkstheater streeft in de periode 2019-2022 per jaar naar het realiseren van een ongeveer **acht culturele activiteiten** in de wijken van Rotterdam. Daarbij investeert Stichting Rotterdams Volkstheater in de eigen organisatorische en publicitaire kwaliteit, om de positie als organisatie te versterken en het bereik te vergroten. In 2019 wil de Stichting Rotterdams Volkstheater een promotionele kwaliteitsinjectie gaan realiseren die ertoe moet leiden dat deze festivals, “wereldberoemd” in de wijken, een stedelijkere uitstraling gaan krijgen. Die ambitie komt niet uit de lucht vallen. Al jaren zien wij dat publiek, artiesten, kunstenaars, hobbyisten, cateraars, liefhebbers en ook beleidsmakers de activiteiten van het Rotterdams Volkstheater weten te vinden. Wat ons anders maakt, is dat wij het aanbod niet naar de wijken brengen om daar te spelen en vervolgens weer weg te gaan, maar juist de groepen en artiesten uit de wijk een podium bieden, daarmee de krachten van de wijken benuttend. Waarom zou je een programma voor een wijkgevenement invliegen, als er al tal van interessante groepen actief zijn in de wijken zelf? Onze doorlopende speurtocht naar de culturele rijkdom van de wijken maakt dat er verrassende kennismakingen tussen publiek en artiesten ontstaan. Locaties en wijken staan op voorhand niet vast, maar de organisatie heeft wel ruim van tevoren plekken op het oog waar aanbod bestaat dat een festival verdient. Deze omgekeerde werkwijze (de meeste festivals halen het aanbod naar een locatie i.p.v. andersom) is het gevolg van de vraag die Stichting Rotterdams Volkstheater zich steeds weer duidelijk stelt; “wat is de urgentie van een wijkgevenement?” Bij de evenementen van het Rotterdams Volkstheater dient cultuur als middel tot ontmoeting. Hierbij is een goede inbedding in de wijk van cruciale betekenis. Want hoe kun je een wijk beter bij een evenement betrekken dan door de krachten van de wijk te benutten? Dat is de basis en het Volkstheater faciliteert en vult aan waar nodig.

Ook becroop ons het gevoel dat er kansen bleven liggen in de wijken waar we eens per jaar met een grote activiteit neerstrijken. Het gevoel dat er nog steeds een hoop Rotterdammers niet bereikt worden door de culturele voorzieningen van de stad. Dat terwijl er geen aanwijzingen zijn dat dit publiek inhoudelijk niet geïnteresseerd is in kunst en cultuur. Publiek lijkt in de wijken te blijven, terwijl er tien straten verderop de meest fantastische dingen te beleven zijn. Ditzelfde publiek weet ook vaak niet wat er in het buurtgebouw, de oefenruimte of kerkje bij hen om de hoek zoal gebeurt. Dat is een zichtbaarheidsprobleem, iets dat veel gemakkelijker op te lossen is dan een aanbodprobleem. Ook daarom gaat Stichting Rotterdams Volkstheater gedurende het hele jaar de wijk in. De evenementen van het Rotterdams Volkstheater maken de stad zichtbaar.

Intussen heeft St. Rotterdams Volkstheater een uitgebreid netwerk van contacten met culturele organisaties in de wijk, dat de organisatie gedurende het gehele jaar onderhoudt. Op die manier zijn wij altijd goed op de hoogte van wat er in de wijk speelt en wat een festivalorganisatie als Rotterdams Volkstheater voor de wijk kan betekenen. Met **Werelds Delfshaven** (Delfshaven, juni), **Muziek op de Rotte** (Oude Noorden, september), de zes afleveringen van **WereldWijde Wijk** (Delfshaven, Feijenoord en Charlois, doorlopend), **Feestival** (Oude Noorden, oktober), **Werelds Delfshaven Winterfest: Coolheaven** (Delfshaven, december) en als het even kan **speciale voortrajecten op/voor basisscholen**, brengt het Rotterdams Volkstheater de culturele rijkdom van minimaal vier totaal verschillende stadsgebieden naar de oppervlakte voor een groot en divers publiek.

De projecten van het Rotterdams Volkstheater vinden verspreid over de stad plaats en kennen hierdoor als vanzelfsprekend zeer verschillende achterbannen. Iedere wijk, zo niet iedere straat in Rotterdam heeft immers zijn eigen sfeer en dynamiek. Doordat de stichting altijd inzoomt op de krachten van een gebied zijn er in de verschillende wijken ook totaal verschillende evenementen ontstaan. Evenementen die ogenschijnlijk totaal los van elkaar staan, maar gebaseerd zijn op eenzelfde manier van werken: in alles wat het Volkstheater doet is een sterke binding met de wijk vanzelfsprekend. Vervolgens komt per wijk het lokale aanbod naar de

oppervlakte en kan iedereen, van binnen of van buiten Rotterdam, kennismaken met wat de Rotterdamse wijken te bieden hebben. De evenementen van het Rotterdams Volkstheater maken de wijk zichtbaar.

De uiteindelijke programmering van de verschillende festivals is een gebalanceerde mix van optredens van artiesten uit de directe omgeving, gecombineerd met optredens en/of workshops van professionele artiesten. Dit zijn artiesten die op enige wijze een band hebben met de wijk of deze juist komen ontwikkelen. Het Volkstheater monitort wat er reilt en zeilt op sociaal-cultureel gebied in deze wijken. Ons seizoenplan bevat stuk voor stuk projecten die laten zien dat cultuurbeleving er is voor iedereen in de Rotterdamse wijken. Door hechte samenwerking met het culturele wijknetwerk tonen we dat er tal van mogelijkheden zijn om daar actief in deel te nemen en er vervolgens ook écht goed in te worden. We laten talent talent ontdekken en helpen Rotterdamse instellingen al meer dan tien jaar hun potentiële publiek beter te bereiken. Hiermee leveren we een bijdrage aan een bruisend (sociaal) cultureel leven in de Rotterdamse wijken, in alle segmenten, uiteenlopend van amateurbeoefening tot professional. Het Volkstheater werkt in deze zoektocht nadrukkelijk samen met Podium Grounds. Gezamenlijk bekijken we de wijken en stemmen we onze projecten af op de kwaliteiten van een wijk. Er is begonnen met Delfshaven, maar sinds begin 2017 verdiepen we ons ook in het Oude Noorden. Sinds 2018 zijn we tevens actief in de zuidelijke wijken Charlois en Feijenoord.

Met onze tenten, programma's en expertise helpen wij Rotterdamse instellingen en verenigingen hun potentiële publiek beter te bereiken. Hiermee leveren we een bijdrage aan een bruisend sociaal-cultureel leven in de Rotterdamse wijken, in alle segmenten, uiteenlopend van amateurbeoefening tot professional. Rotterdams Volkstheater groeit mét de stad mee, maar ook ín de eigen projecten. We werken in de wijk, maar tegelijkertijd werken we wel stedelijk. Sterker nog: vanuit de wijk werken ís stedelijk werken. Ons aanbod wordt steeds leesbaarder voor publiek, getuige de groei. Precies die goede ontwikkeling willen we in de komende jaren verder uitwerken. Wat ons betreft kent heel Rotterdam onze evenementen als dé plek om toffe dingen uit de eigen stad te zien op een festivalterrein met een sfeer zoals je dat nergens anders vindt.

3. WERKWIJZE

Er leeft van alles binnen de vele culturele circuits die Rotterdam rijk is. Neem de spraakmakende hiphopscene in Spangen, er wordt veel *spoken word* beoefend in Rotterdam en er zijn in de wijken uiteenlopende voorzieningen voor deze scene. De verkenningstocht in de gebieden vormt een belangrijke basis waarop de plannen en lopende projecten in de gebieden kunnen worden aangepast. Zo is er in Delfshaven een levendige (professionele) muzikanten- en jongerenscene die zich de laatste jaren nadrukkelijk is gaan mengen met de programmering van het festival Werelds Delfshaven. Tegelijkertijd is er bij Werelds Delfshaven plaats voor de vele zangkoren die gevestigd zijn in Delfshaven. Ditzelfde geldt voor bijvoorbeeld etnische (podium)kunsten, culturele verenigingen of dans- en zanggroepen. In eerste instantie worden zij als programma-adviseur geraadpleegd: welke programmering is in staat hun achterban aan te trekken? Het Volkstheater beschikt over een groot netwerk van (zelf)organisaties, die de stichting allemaal kennen als de schakel tussen hun eigen activiteiten en de mogelijkheid om op te treden, te netwerken en een achterban op te bouwen. Moet er een jongerenpodium komen met een goede, voor de doelgroep aantrekkelijke naam? Dan wordt de jongeren uit de wijk gevraagd wat zij een goede naam vinden. Het Volkstheater vult in eerste instantie niet in: dat kan de doelgroep prima zelf, als die goed wordt aangestuurd. Eerst wordt er gekeken wat er vanuit de wijken komt, daarop vindt een selectie plaats en waar nodig vult de stichting aan uit eigen netwerk.

Het culturele aanbod is geen statisch gegeven. Groepen komen en gaan, bevlogen krachten stoppen ermee en er ontstaan nieuwe initiatieven. Het is zaak om regelmatig contact te houden en om op de hoogte te blijven van de actuele situatie. Een verdieping die noodzakelijk is, wil je als culturele instelling kunnen waarmaken dat je door de wijk gedragen evenementen organiseert. Het is een intensieve manier van werken waar je langzaam ingezogen wordt wanneer je je oprecht interesseert voor wat er in de wijk leeft. Een spannende ontdekkingstocht ook, die essentieel is voor de worteling van Stichting Rotterdams Volkstheater in het werkgebied waar de stichting zich óók de komende jaren nadrukkelijk wil manifesteren: "de Rotterdamse wijken".

4. ORGANISATIE

De facilitaire basis van de activiteiten bestaat uit het tentenpark van de Stichting. Dit vormt ook een wezenlijk onderdeel van de reguliere exploitatie van de stichting. De uiteindelijke invulling van de projecten ontstaat onder regie van programmeurs Jan Meijer en Ausra Litaviciute.

Jan Meijer (Stichting Rotterdams Volkstheater)

Is sinds 2003 directeur van het Rotterdams Volkstheater en heeft inmiddels een jarenlange ervaring opgebouwd met wijkevenementen in alle soorten en maten. Hij heeft zich meer en meer gespecialiseerd in culturele wijkevenementen waarin een actieve rol is weggelegd voor bewoners en wijkinitiatieven. Naast de eigen producties is hij met het Volkstheater facilitair betrokken bij evenementen als Besouk, het Bluegrass Festival, het Statensingelconcert, de Ronde van Katendrecht, het Kadefeest Spangen, Keti Koti, Tropical Kingsday en vele andere evenementen. Door jarenlang cultureel ondernemen in de stad beschikt het Volkstheater ook via deze weg over een breed cultureel netwerk.

Ausra Litaviciute (GROUNDS)

Ausra is sinds 2015 werkzaam bij GROUNDS en richt zich speciaal op cultuur in de wijk en de jongerencultuur. Ze heeft in drie jaar tijd een imposant netwerk opgebouwd van lokale culturele ondernemers die ze allemaal persoonlijk kent. Meer en meer lukt het haar om lokale partijen te interesseren om ook binnen GROUNDS activiteiten te ontplooiën. Sindsdien haar werk bij GROUNDS heeft Ausra zich ontpopt als een stuwende kracht binnen het team van Werelds Delfshaven. Sinds 2016 is zij ook parttime in dienst bij het Rotterdams Volkstheater en is zij werkzaam in andere stadsgebieden.

Kwaliteit is leidend, evenals de ontmoeting van mensen met kunst en cultuur en met elkaar. Het Volkstheater is het hele jaar door vooral bezig met het uitwerken van haar projecten en mist vaak de rust om uit te zoomen en een langetermijnvisie uit te werken, gebaseerd op de ervaringen van de afgelopen jaren. Het zijn namelijk mooie projecten zo door het jaar heen, gebaseerd op een open manier van werken, maar ze kunnen nog veel waardevoller zijn en meer impact hebben voor de wijken. Wij zijn ons daar terdege van bewust en dwingen onszelf meer en meer om onze visie aan te scherpen en onze werkwijze te verdiepen. Dat werpt zijn vruchten af. Inhoudelijk en organisatorisch zit er een stijgende lijn in de projecten van het Volkstheater. Dat blijft niet onopgemerkt. Samenwerkingspartners, bezoekers en artiesten merken het, maar ook buiten Rotterdam valt het soms op.

Zo won directeur Jan Meijer in februari 2018 de Herman Divendal Award 2018. Dit is een landelijke prijs voor “bruggenbouwers tussen culturen” die jaarlijks wordt uitgereikt door Stichting In Den Vreemde. Stichting In den Vreemde is opgericht door schrijfster en activiste Mies Bouhuys (1927-2008). In den Vreemde biedt tijdelijk ruimte aan buitenlandse kunstenaars, intellectuelen, journalisten, wetenschappers en actievoerders die vanwege hun (politieke) overtuiging, ras, godsdienst of seksuele geaardheid worden belemmerd in het uiten van hun kunst, ideeën of meningen. Op hun eigen website zegt de stichting het volgende over Jan Meijer, die unaniem uit drie genomineerden werd geselecteerd en de award in ontvangst mocht nemen in Amsterdam:

“Jan Meijer is beeldend kunstenaar, muzikant en sinds 2004 directeur van Het Rotterdams Volkstheater. Zijn territorium is de hele stad. Hij zet zich 200% in om zoveel mogelijk mensen te betrekken bij de cultuur van Rotterdam. Circus, muziek, verhalen, theater – iedereen mag meedoen, van alle mogelijke culturele achtergronden. Zelf staat hij zelden op de voorgrond. Achter de schermen doorkruist hij de stad en klopt op de deuren, altijd op zoek naar geld en partners. En als de tenten ergens moeten worden opgezet, staat hij als eerste klaar. Hij is niet bang voor de stad maar omarmt de diversiteit – van bezoekers, van artiesten en van het team van denkers & doeners waar hij het hele jaar door mee werkt.” - juryrapport

Positionering

Stichting Rotterdams Volkstheater moet de komende vier jaren investeren in **organisatorische en promotionele kwaliteit**, wil het de stijgende lijn vasthouden en verder uitbouwen en (heel belangrijk) beter zichtbaar maken. Een bredere financiële basis is nodig om er voor te zorgen dat het Volkstheater zich met haar projecten veel sterker en op[passende wijze kan profileren. Concreet betekent dit dat de organisatie niet alleen de drijvende kracht achter de losse activiteiten wil zijn, maar zich nadrukkelijker wil profileren als

overkoepelende afzender. Op die manier kunnen successen worden gedeeld, anderen worden geïnspireerd en kan de stichting zich veel beter verhouden tot een zakelijke markt die van betekenis kan zijn op het gebied van financiering. Deze nieuwe stap hangt samen met de overgang van de pioniersfase naar een investeringsfase zoals beschreven door Dirk Noordman. Hij onderscheidt drie fasen: de pioniersfase, de investeringsfase en de continuïteitsfase. Voor pioniers zouden andere maatstaven voor cultureel ondernemerschap moeten gelden dan voor organisaties in een investerings- of continuïteitsfase. In het 'ontstaan' (startfase) van nieuwe organisaties zal de innovator overheersen, maar in het 'bestaan' (continuïteitsfase) van grotere volgroeide instellingen treedt de ondernemer ook als bedrijfsvoerder op de voorgrond.

<u>Pioniersfase</u> ----->	<u>Investeringsfase</u> ----->	<u>Continuïteitsfase</u>
klein, cultureel divers	midden, kunstproductie	groot, basisinfrastructuur
bestaansrecht bewijzen	continuïteit realiseren	consolideren/ legitimeren
sociale waarde	culturele waarde	economische waarde
nadruk op missie en innovatie ----->		nadruk op bedrijfsvoering

Wanneer we een belangrijk project als WereldWijde Wijk (WWW) in dit driefasenschema plaatsen, dan is WWW de pioniersfase inmiddels voorbij. De piloteditie heeft in 2016 plaatsgevonden, in 2017 was er een serie op vijf verschillende buitenlocaties in Delfshaven en tegelijkertijd werd er begonnen in Noord met het opbouwen van cultureel netwerk, gelinkt aan onze activiteiten in dat stadsdeel. In 2018 is netwerk opgebouwd in Charlois en vond de eerste editie van WereldWijde Wijk daar plaats in het Karel de Stoutepark. We zitten in de investeringsfase, een zeer tijdrovende fase van veel overleg en vertrouwen winnen, maar het betaalt zich wel terug: in termen van commitment en het delen van netwerk. We streven ernaar om de werkwijze van WereldWijde Wijk als format te perfectioneren en als handleiding in te zetten bij het organiseren van breedgedragen wijk evenementen. Het Rotterdams Volkstheater zit met haar huidige bezetting organisatorisch aan het maximum en wil graag – ook met oog op continuïteit – toewerken naar een systeem dat de werkwijze overdraagbaar maakt en hierdoor uitvoerbaar is voor nieuwe krachten. Het maken van deze kwaliteitsslag op organisatorisch gebied is in deze fase essentieel om het Volkstheater en haar netwerk echt naar een hoger plan te tillen.

Om de zichtbaarheid te vergroten bij zowel bestaande bezoekers en partners als bij mensen die ons nog niet kennen, moet ingezet worden op sterke PR en gerichte communicatie. Dat is expertise die wij momenteel niet voldoende in huis hebben en waarvoor we in overleg zijn met experts. Ook wil de stichting werken aan financieringsstructuren die niet alleen op projectbasis tot stand komen. De stichting wil kortom de investeringsfase in en moet daarom een grotere jas aan.

Productioneel

Het Volkstheater heeft in meer dan dertig jaar unieke kennis opgebouwd en een volstrekt eigenzinnig tentenpark gecreëerd waarmee het ieder buurtinitiatief op maat kan bedienen. Tenten en programma's zijn bij het Rotterdams Volkstheater nauw met elkaar verweven. Je kunt ze zo groot of klein krijgen als je wilt. Je kan ze in stukjes knippen, door elkaar husselen en binnenstebuiten keren. Het Volkstheater streeft er altijd naar om op willekeurig welk plein of straat een unieke sfeer en een intimiteit te creëren. Een sfeer waar mensen voor blijven staan, andere mensen ontmoeten en zich verbazen over vreemde en onverwachte zaken die eigenlijk helemaal niet op dat pleintje thuishoren. Zaken waarvan de echo nog lang blijft naklinken. Een circustent maakt nieuwsgierig, het spreekt nu eenmaal van oudsher tot de verbeelding, zowel bij het publiek als bij de artiesten. Het Volkstheater weet als geen ander met die verbeelding te spelen.

Het in stand houden van de tenten en bijbehorende faciliteiten (en verbeteren en aanvullen waar nodig) is doorlopende en belangrijke taak van de stichting. Het vormt immers niet alleen de basis om culturele **programma's te faciliteren**, maar ook om eigen **programma's te ontwikkelen**.

Het Volkstheater heeft tal van kleine tenten, een groot en een klein overdekt podium, terrasstoeltjes, tafeltjes en kleine geluidsets. De facilitaire kern van onze stichting is echter nog steeds de originele circustent: een reizend theatertje met een tribune, theaterlicht, een speelvloer en coulissen. De tent heeft een unieke sfeer die inmiddels al meer dan dertig jaar door de Rotterdamse wijken trekt. De circustent is in al die jaren onveranderd gebleven. Generaties Rotterdammers hebben met hun ouders op de tribune gezeten. De kinderen van 25 jaar geleden zitten nu als jonge ouders weer met hún kinderen op de tribune. Waar de tenten van het Volkstheater worden opgebouwd, worden kinderen onrustig en begint het te kriebelen in de wijk. Er gaat wat gebeuren, daar moet je bij zijn! Het circus komt! Die aantrekkingskracht is onveranderd en van alle tijden... En toch is er wat veranderd, namelijk de stad Rotterdam.

Door nieuwe regelgeving is het steeds lastiger om deze tent op de Rotterdamse pleinen en grasvelden te plaatsen. Dertig jaar geleden lag de stad nog veel meer open. Voetbalveldjes, oude pleinen mooie parkjes, trapveldjes... In iedere wijk kon je de circustent wel opbouwen, met zijn twee masten, veertien stormpalen, zesendertig rondepalen en 42 haringen. Anno 2018 is dat een heel ander verhaal. De stad groeit, trapveldjes worden nieuwe woonblokken en oude pleintjes worden heringericht met groenperkjes, natuurstenen bestrating, vaste banken en speeltoestellen. Parken krijgen afwateringssystemen en de rauwe randjes van de stad verdwijnen. Al deze vernieuwingen hebben ook een nieuwe regelgeving doen ontstaan. Een van die regels is dat men vrijwel nergens meer de grond in mag met haringen of grondankers. Dat zijn echter nogal essentiële zaken voor een circustent. Daarom moet het Volkstheater de circustent inmiddels op een aantal plekken bouwen met betonblokken in de plaats van haringen, iets dat je niet wilt als organisator van wijkgerichte evenementen. Dit zijn activiteiten die juist een open en vriendelijk karakter moeten uitstralen, een uitnodiging moeten zijn tot ontmoeting. Het laatste wat je dan wilt is een cirkel van betonblokken rond je theater. Een ander aspect is dat de circustent een constructie kent die (hoewel hij bewezen veilig is) steeds minder goed in de Nederlandse regelgeving past en steeds vaker tot discussies leidt tussen bouwinspecteurs en de mensen van het Volkstheater. Hierdoor is de laatste jaren de droom ontstaan om een nieuwe tent te ontwikkelen die beter voldoet aan de moderne eisen van een festivaltent, die het Rotterdams Volkstheater in staat stelt om ook de komende dertig jaar te werken aan een bruisend sociaal cultureel klimaat in de Rotterdamse wijken.

Een nieuwe tent: een buitenkans

In 2018 schreef de Stichting Bevordering van Volkskracht de zogenoemde Neyenburgh Awards uit, een open oproep aan Rotterdamse culturele en sociale instellingen die een plan hebben waar de gehele stad van kan genieten, maar dat niet zomaar gefinancierd kan worden. Zo kan het gebeuren dat het concrete maar onbetaalbare plan waar wij al een tijdje rondliepen uitgekozen werd door de jury en een Neyenburgh Award van maar liefst €60.000 mocht ontvangen. Dat betekent dat wij een enorme steun in de rug hebben om onze nieuwe tent te ontwikkelen: een kruising tussen een constructie-tent en een circustent. Deze tent heeft geen betonblokken meer nodig om gebouwd te worden. De constructie is anders dan die van een circustent (spantent), omdat deze tent een zelfdragende constructie heeft. Er zijn alleen ballastblokken nodig om (zoals bij iedere tent) het bouwwerk te zekeren bij zware windvlagen. Hierdoor zal deze tent niet om de paar meter een betonblok nodig hebben, iets dat het vriendelijke en open karakter van het terrein en daarmee van het evenement zeer ten goede komt. Ook moet het een tent zijn die iedere discussie over bouwtechniek de wind letterlijk en figuurlijk uit de zeilen neemt. Een tent die met vlag en wimpel de toets van de steeds strengere veiligheidseisen kan doorstaan. Kortom, een tent die het Volkstheater ook de komende dertig jaar in kan zetten als mobiel wijktheater in de Rotterdamse wijken.

Het Rotterdams Volkstheater is door z'n flexibele programma-aanbod, jarenlange expertise en brede facilitaire mogelijkheden als geen ander in staat om in te zoomen op willekeurig welk wijk-evenement en dit uit te bouwen tot een festival met een professionele uitstraling doch lage drempel. Tenten vallen echter niet uit de lucht. Er gaat veel werk aan vooraf. Door middel van intensieve samenwerking met de verschillende buurt-organisaties wordt er per locatie gezocht naar een goede balans tussen het wijk-aanbod en de programmering van het Rotterdams Volkstheater.

Tijdens de op- en afbouw en de programmadagen zijn medewerkers van het Volkstheater vaak actief om er in goede samenwerking met mensen van wijk-organisaties, de TOS en het buurt- of jongerenwerk zorg voor te dragen dat alles in een goede sfeer verloopt. Vaak is er contact met de politie en de gebruikers van het plein.

Dit gebeurt op een informele manier met veel tact en geduld. Hierdoor wordt zowel de betrokkenheid van de omwonenden als een zekere kwaliteit van het evenement gewaarborgd. Het Rotterdams Volkstheater is een flexibele organisatie die heel pragmatisch kijkt naar de situatie op en rond de geplande speellocatie. Naast de programmering wordt ook het festivalterrein op het soort evenement en de locatie afgestemd. De Tarwewijk vereist nu eenmaal een andere opzet dan het Vroesepark in Blijdorp.

5. DE AANVRAAG: EXPLOITATIE, MATERIEEL EN PROGRAMMATISCH

5.1 EXPLOITATIE MATERIEEL

De exploitatiekosten van Stichting Rotterdams Volkstheater bestaan uit: onderhoudskosten, personele kosten en investeringskosten. Het in stand houden en het verbeteren van de tenten en faciliteiten zijn essentieel om mee te kunnen gaan in de culturele vraag vanuit de stad en waar nodig te investeren in de kwaliteit daarvan. Daarbij zijn er kosten voor het huren van de loods en het onderhouden van het wagenpark. De tenten vormen de facilitaire kern van het Volkstheater. Ze zijn een waardevolle eigen bijdrage die Stichting Rotterdams Volkstheater kan bieden aan de eigen projecten. Ook vormen de inkomsten van verhuur van tenten een belangrijke aanvulling op de totale begroting.

5.2 PRESTATIE-INDICATOREN 2019

Kleine producties:

1 tot 3 kleine tenten (al dan niet met programmering) – 18 stuks – 6.000 bezoekers

Middelgrote producties:

4 of meer grote tenten (vaak met programmering/productiewerk) – 4 stuks – 6.000 bezoekers

Grote producties:

Circustent met compleet terrein (vaak met programmering/productiewerk) – 3 stuks – 9.000 bezoekers

N.B. De eventuele realisatie van de nieuwe tent (zie eerder in dit plan) wordt pas in 2020 onderdeel van de exploitatie.

5.3 EXPLOITATIE PROGRAMMATISCH

Samenvatting en overzicht activiteitenplan 2019

1. WereldWijde Wijk

Zesdelige serie wijkfestivals, gedragen door lokale culturele organisaties en buurtbewoners. Centraal staan participatie, programmering, uitwisseling en ontmoeting. Met WereldWijde Wijk willen wij ook in 2019 toewerken naar een bruisend sociaal cultureel klimaat dat laagdrempelig en uitnodigend is, met cultuur als verbindende factor en als middel om de buurtcohesie te verstevigen - een klimaat ook dat bewoners stimuleert om andere culturele instellingen en activiteiten in het stadsgebied op te zoeken. Het gebied behoort sociaaleconomisch gezien niet tot de sterkste van Rotterdam, maar heeft wel een grote aantrekkingskracht als woon- en werkgebied voor creatieve ondernemers en kunstenaars. Dat biedt tal van mogelijkheden die momenteel onbenut blijven. WereldWijde Wijk beschikt over het brede netwerk, de kennis en het enthousiasme dat nodig is om dit sociale culturele circuit naar een hoger plan te tillen in de komende jaren.

Data: 11 mei, 18 mei, 29 juni, 6 juli, 28 september en 23 november 2019.

Kosten: € 70.225. Bereik: 4660 bezoekers

2. Werelds Delfshaven

Grass rooted-wijkfestival **Werelds Delfshaven**, bestaand uit een uitgebreide en zeer eclectische podiumprogrammering in een verrassende en gastvrije setting. Met een aantrekkelijk en hoogwaardig dag- en avondprogramma op vrijdag 7, zaterdag 8 en zondag 9 juni, bestaand uit zowel professionele podiumkunst als

beoefening door liefhebbers, verandert een doorgaans rustig punt van het Coolhaveneiland in een bruisend festivalterrein. Werelds Delfshaven gaat vanuit de verscheidenheid op zoek naar de 'common grounds' die ons Rotterdammers en wereldburgers maakt. Wij bieden kennismaking door zichtbaar te maken, participatie door talentontwikkeling te stimuleren we vieren empowerment, door trots te zijn op je helden en je *roots*. Werelds Delfshaven wil het volgende bereiken:

- Meer stedelijke en regionale aandacht generen voor dit festival en de prachtige culturele *melting pot* die alle potentie heeft om een levendig verlengde van het bruisende Rotterdamse stadscentrum te worden, compleet met een uiterst cultureel divers profiel.
- Een kruisbestuiving tussen lokale helden en de meer nationaal bekende artiesten, daarbij het DNA van Delfshaven in gedachten houdend, tijdens een aantrekkelijk, gastvrij en professioneel opgezet festival voor iedereen.
- Een gevoel van trots bij bewoners van Delfshaven, die de culturele rijkdom die hen omringt zien, beleven en vieren.
- Het niet alleen tonen van traditionele kunstvormen, maar ook het bieden van een podium aan crossovers die ontstaan, zij het tijdens Werelds Delfshaven, zij het tijdens de WereldWijde Wijk, zij het bij één van de vele instellingen die Delfshaven rijk is.
- Het specifiek verlevendigen en op de kaart zetten van Zuidoost Delfshaven, namelijk het Coolhaveneiland.

Kosten: € 92.180. Bereik: 4000 bezoekers.

3. Muziek op de Rotte

Muziek op de Rotte presenteert op vrijdag 13, zaterdag 14 en zondag 15 september weer een mix aan kleurrijke wereldmuziek, prachtige klassieke muziek en swingende jazz op een drijvend podium langs de Zaagmolenkade. Participatie, sociale cohesie, laagdrempeligheid, toegankelijkheid, talentontwikkeling en sociale stijging zijn kernwaarden voor Muziek op de Rotte, zonder concessies te doen aan de artistiek-inhoudelijke kwaliteit. Het festival heeft als "wijkfestival" de binding met de directe omgeving behouden. Tegelijkertijd profileert het zich als een wijkoverstijgend festival dankzij een uitgekende programmering. Door een subtiele kruisbestuiving in de programmering van wijkelementen en professionele artiesten wordt een natuurlijke mix van bezoekers bereikt. Muziek op de Rotte richt zich ook in 2019 intensief op kruisbestuiving tussen amateurs, lokale en professionele muzikanten en daarmee op de sociale cohesie binnen het gebied.

Kosten: € 67.350. Bereik: 3500 mensen.

4. Feestival

Feestival is een coproductie van Stichting Rotterdams Volkstheater en Stichting Kinderparadijs Meidoorn, is een cultureel wijkevenement in meerdere etappes. Op vrijdag 11, zaterdag 12 en zondag 13 oktober 2019 toont Rotterdam-Noord tijdens de zesde editie van het Feestival wat het in huis heeft op het gebied van talentontwikkeling. Tijdens het Feestival toont Rotterdam-Noord wat het in huis heeft op het gebied van kunst en cultuur. De focus ligt daarbij op talent uit Het Oude Noorden en de Agniesebuurt. Het evenement enthousiasmeert zowel kinderen als hun volwassen omgeving deel te nemen. Feestival heeft een afwisselende programmering, verzorgd door lokale talenten naast professionele artiesten die dienen als rolmodel. Dit alles wordt aangevuld met een omvangrijk en spraakmakend workshopprogramma van de deelnemende organisaties. Feestival is één van de tot voor kort ontbrekende positieve instrumenten gebleken die de levendigheid in Noord niet alleen terugbrengen, maar ook op hoog niveau brengen, vanuit de kleinschalige culturele voorzieningen die reeds in de wijk aanwezig zijn. Met inzet van het gezamenlijke wijknetwerk, dat beschikt over gerichte kennis van de wijk en de doelgroepen die zich daar bevinden, wordt het bestaande wijkaanbod onder de aandacht gebracht. Vrijwilligersinzet wordt bevorderd en mensen worden aangemoedigd samen een mooie wijk te bouwen, waar alle bewoners én professionals trots op zijn.

Kosten: € 50.000. Bereik: 2675 kinderen en volwassenen.

5. Coolheaven: Werelds Delfshaven Winterfest

Buurtbewoners, eigenheimers, stadsnomaden en Stichting Rotterdams Volkstheater slaan de handen ineen om midden in de winter aan de Coolhaven (ter hoogte van grand café De Machinist) een multidisciplinair buurt-evenement te realiseren. **Werelds Delfshaven Winterfest: Coolheaven** is hét alternatief voor alle kerstmarkten en braderieën in de periode, rond de kortste dagen van het jaar, het begin van de winter. De ideale gelegenheid voor bewoners van Delfshaven en cultuurminnend Rotterdam om bijeen te komen in ongedwongen sfeer, het oude jaar af te sluiten en met goede energie het nieuwe jaar in te gaan. Tevens biedt Coolheaven Winterfest muzikanten en artiesten uit Rotterdam en omstreken een podium in een unieke setting.

Ook voor het Rotterdams Volkstheater vormt Coolheaven de brug tussen twee seizoenen. Jaarlijks staan we op zo'n vijftig verschillende locaties en initiëren of ondersteunen tal van breedgedragen wijkevenementen. Coolheaven Winterfest vat het seizoen samen: medewerkers uit het culturele netwerk, opvallende acts en artiesten van het afgelopen jaar, groepen uit de omliggende wijken en buurtbewoners. Zo heeft Coolheaven erg veel weg van het zomerse festival Werelds Delfshaven, maar dan in een winters jasje: het is hét moment waarop dát wat wij in de wijken hebben opgehaald in gecomprimeerde vorm te zien is voor een breed publiek. Om die reden is Coolheaven vanaf 2018 dan ook geïntegreerd in het festivalconcept Werelds Delfshaven. Zo is er een zomers én een winters evenement waar publiek en makers samenkomen op deze unieke locatie.

Kosten: € 23.900. Bereik: 1350 personen.

Rotterdams Volkstheater wil graag benadrukken dat de hierboven omschreven activiteiten weliswaar locatiespecifiek zijn uitgewerkt, maar dat de stichting de mogelijkheid voorbehoudt om te variëren in locatiekeuze. Dit is een essentieel onderdeel van de wijkgerichte werkwijze, waarbij het aanbod uit de wijk wordt gehaald en niet andersom. Met onze tenten, programma's en expertise kunnen wij flexibel en op urgentie programmeren op locatie. De doorlopende investeringen in wijknetwerken maken dat wij de Rotterdamse wijken steeds beter leren kennen en daarom sluiten wij beslist niet uit om een bepaald format bij nader inzien onder te brengen in een andere wijk waarvan wij denken dat deze geschikt is én onze faciliteiten goed kan gebruiken. Kwaliteit is in alle gevallen leidend in onze programmatische en productieve keuzes.

6. FINANCIËEL

Stichting Rotterdams Volkstheater werkt in 2018 met een exploitatiebegroting van in totaal € 482.398,-. Om het plan zoals voorgelegd te kunnen realiseren, is een exploitatiesubsidie van de dienst Sport en Cultuur à €104.868,- gewenst. Inkomsten zijn er verder uit eigen verhuur en producties, een duurzame relatie met financieringspartner Stichting Bevordering van Volkskracht, projectbijdragen van lokale en landelijke cultuurfondsen, projectsubsidies van de dienst Sport & Cultuur, partnerbijdragen van samenwerkingspartners, bijdragen vanuit de regeling Kunst & Cultuur in de gebieden/gebiedscommissies, sponsoring, bijdragen van woningbouwverenigingen en horeca-omzet.

Onder Lonen en salarissen - Loonkosten productiemedewerkers wordt verstaan: onderhoud materiaal, tenten, podia en wagenpark. Tevens coördinerende rol tijdens productiedagen (bouwen, veiligheid, buurtoverleg).

Bij Overige personeelskosten - Artiesten en groepen staan alle manuren voor het programma vermeld. Aan freelance-medewerkers huurt Stichting Rotterdams Volkstheater iemand in voor zakelijk advies, iemand voor investering en onderhoud aan het wijknetwerk en iemand voor marketing, communicatie en PR. Onder scholing staan kosten voor cursussen EHBO/BHV.

Het is voor culturele organisaties als de onze in toenemende mate moeilijk om niet-programmatische kostenposten zoals overhead, maar ook marketing, advies en manuren gedekt te krijgen, zelfs wanneer er een verdienmodel achter de stichting hangt (zoals in ons geval de tentenverhuur). De ambitie is zeker om deze taken in de toekomst kostenefficiënter te realiseren, maar in de huidige situatie is duidelijk dat extra uitgaven ten koste zouden moeten gaan van de programmatische slagkracht en dat is precies wat de organisatie in deze fase niet wenselijk acht. Wij realiseren ons ten volste dat wij in de komende jaren zullen moeten investeren in het ontwikkelen van een nog gezondere financieringsmix. Daarom hebben wij in 2019 een beroep gedaan op Rotterdam Festivals en zijn we met het VSBfonds in gesprek op een intensiever partnerschap dan slechts een partnerschap op projectbasis. Door de komende jaren niet alleen ons programma te ontwikkelen, maar ook onze werkwijze inzichtelijk te maken en ons echt te profileren als organisatie, hopen wij dat meerdere partijen

het voorbeeld van de Stichting Bevordering van Volkskracht volgen. Desondanks is het aantal fondsen dat structureel relaties aangaat met kleine lokaal opererende culturele instellingen zoals de onze dun gezaaid. We zijn ambitieus, maar ook realistisch. Stichting Rotterdams Volkstheater zal er desondanks alles aan doen om te voorkomen dat er een begrotingstekort ontstaat dat ons dwingt inhoudelijke keuzes te maken. Wij hopen dat de Gemeente Rotterdam zich herkent in de rol die zij speelt in de exploitatiebegroting en het bijbehorende inhoudelijk plan voor het jaar 2018 en bereid is de door ons gewenste bijdrage beschikbaar te stellen aan ons programma voor het komende jaar.

